

SVOBODA NA IZPITU

Otroška srca o svobodi

Deklaracija o otrokovih pravicah

Tone Partljič

Neža Maurer

Marjan Tomšič

Magda Vremec Ragusi

Vanja Strle

Ljubivoje Ršumović

Darinka Slanovec

Berta Golob

Jana Kolarič

Violeta Irgl

Barbara Gregorič Gorenc

Milan Vincetič

Tatjana Kokalj

Boštjan Plesničar

Marija Prelog

Andreja Eržen

Tina Perko

Ksenija Konvalinka

Nina Meglič

Jožica Škof

Andreja Peklar

Ida Cimerman

Andreja Gregorič

Jelka Godec Schmidt

Petra Preželj

Spomenka Hribar

Marjan Šimenc

Aleš Črnič

Marija Švajncer

Dean Komel

Olga Markič

Andrej Adam

BLAŽ, 7 let
JAZ SEM SVOBODIN KO SEM
PRIJAZEN

Blaž, 2. razred, Osnovna šola Bojana Iliča, Maribor

Nina
DA NEKOGA REŠIŠ IZ PASTI, ZAPORA.
KO REŠIŠ ŽIVAL IZ KLETKE, PASTI.

Nina, 2. razred, Osnovna šola Bojana Iliča, Maribor

Ada Pihler, 6. razred, Osnovna šola Ivana Kavčiča, Izlake

V SRCU ENAKI – PRAVICE RAZLIČNE

*Meni se zdi, da to pravično ni!
Otroci različne pravice imamo.
Da eni imajo vse, drugi pa nič,
to že vsak na svetu ve.
A se tudi tebi zdi tako?
Vsak pravice si želi,
saj vidimo vsi,
kaj vse po svetu se godi.
Eni revni, drugi bogati,
eni razvajeni, drugi sestradani,
eni svobodni, drugi trpeči,
a v srcu enaki smo si.
Hočemo, da dobre pravice
za vse na svetu bi enake bile,
saj to si otroci najbolj želé,
pa naj so iz Afrike ali iz Slovenije.*

Katarina Farkaš, 6 razred, Osnovna šola Radenci

18

Mateja Mulec, 2. razred, Osnovna šola Notranjski odred Cerknica, Podružnica 11. maj Grahovo

BOJEVANJE ZA SVOBODO

Ljubivoje Ršumović ● Nina Meglič

Otročičku v maminem trebuhu je postalo tesno. Zahotelo se mu je sprehoditi, pa se ne more – mora plavati. Hoče na zrak, dihati hoče, gledati nebo. Saj ni otrok ribe, da bi se moral le potapljati.

In Otročiček se začne bojevati za Svobodo. Rita, z nogicami brca mamo. Mamica to čuti, na trebuhu opaža sledi bojevanja.

In mamica rodi – pomaga svojemu Otročičku, da si izbori Svobodo.

UMETNOST MEHČA

Tatjana Kokalj ● Petra Preželj

Nekoč so živeli psiček, bela muca in majhna miška. Bili so veliki prijatelji. Včasih so sedeli na kamniti stopnički pred hišo in klepetali o lepih rečeh. O soncu, ki je kukalo skozi veje, o potoku, ki je hitel mimo travnikov, in o ptici, ki je hotela doseči oblake.

A lepih besed je bilo prehitro konec.

IZKUŠNJE IN SKUŠNJAVE SVOBODE

Spomenka Hribar

Svoboda se rodi s človekom. Narava ni svobodna, v njej ni svobode; procesi potekajo samodejno, po naravnih zakonih. Svoboden je človek, da deluje svobodno, da deluje iz svobode. Svoboda mu je podarjena, je »dar«, ki ga je prejel kot človeško bitje.

106

Svobodo človek izkuša in občuti že kot otrok. Spominjam se trenutka, ko sem prvič začutila svobodo. Bila sem na Žirku – to je hribček nad Žirmi, kjer sem preživljala otroštvo; vse je bilo prečudovito: sonce je sijalo, vetrček je mršil listje, veje so se lahko upogibale, iz daljave je bilo slišati glasove vasi, drdranje voza na cesti, vse okrog mene pa mir, mir. Čisti užitek! Bila sem nekako popolnoma v sozvočju z vsem žitjem in bitjem. Srce mi je utripalo, na jok mi je šlo iz nedojemljive ganjenosti. Bila sem utopljena v vso to lepoto, v neizmerno intenzivnost vsega bivanja – pa vendar nekako tudi zunaj: čutila sem *vse* v svoji biti; nisem pa potonila vanjo. Bila sem svobodna! Kot bi bila Gospodar vsega tega!

OMEJEVANJE KOT SVOBODA

Toda nisem dolgo zdržala v tej intenzivnosti. Polotila se me je objestnost, imela sem občutek, da lahko storim vse. Da lahko vsemu temu čudežu ukazujem. In sem zaklicala: »Naj neha pihati!« Pa se ni nič zgodilo. Veter je še naprej pihal. Zaklicala sem še enkrat, tokrat bolj ukazovalno: »Naj neha pihati!« Pa se ni nič zgodilo. Zaklicala sem še tretjič, nestrpno, prepričana, da imam v roki svoje svobode vse pod svojo voljo: »Naj neha pihati!« Pa veter seveda ni nehal pihati. Še naprej je bilo vse čudežno, sveto, z vetrцем vred. Tedaj sem prvič zaslutila, da je moja svoboda omejena, da nisem Bog, da ne morem ukazovati naravi, da jo

UTRINKI O SVOBODI

Ljubim tistega, ki sanja o nemogočem.

Goethe

Moralno zgrajen človek, in samo ta, je povsem svoboden.

Schiller

Srečnejši je sestradan šakal v puščavi kot sit lev v kletki.

Vladimir Bartol

Spoznal sem, kako živi ptica, in moram reči, da je čudovito.

Meša Selimović

Greh ptice je lahkotnost – obvladovanje gravitacije brez napora.

Otto Weininger

O SVOBODI SMO PREMIŠLJALI

Lea, Janja, Blaž, Katjuša, Nejc, Nejla, Nika, Zala, Sanja, Luka ...

Osnovnošolci z različnih koncev Slovenije so z nami premišljali o svobodi. Izražali so se z močjo besede, risbe, slike. Že s tem so naredili nekaj koristnega zase – ni pomembno, da smo v knjigi, temveč da premišljamo in se pravočasno opredeljujemo za pravo stran življenja.

142

Tone Partljič

Vsestranski pisatelj, ki si je kruh služil tudi kot učitelj, dobro pozna bitje otroka. Ker je (kot Štajerec v Ljubljani) nekaj let predsedel v parlamentu, je spoznal tudi bitje politike. Tako smo dobili koristen komentar Deklaracije o otrokovih pravicah.

Boštjan Plesničar

Ljubljančan, ki sproščeno kolesari in se občasno umakne v robinzonsko hiško na deželi, uresničuje svoje sanje kar na platnu – kot otrok je sanjal, da bo voznik formule 1, postal pa je slikar.

Neža Maurer

Naša neskončno ustvarjalna avtorica živi v Škofji Loki in stvarnosti navkljub sanja o lepšem svetu. Veliko je napisala, veliko ljudi spoznala – učila je na šoli, delala kot novinarka – in našla precej prijateljev. Najstalnejši prijatelji pa so ji drevesa.